

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (dziewiąta izba w składzie powiększonym)

z dnia 2 lutego 2022 r.*

Polityka gospodarcza i pieniężna – Nadzór ostrożnościowy nad instytucjami kredytowymi – Szczególne zadania nadzorcze powierzone EBC – Decyzja w sprawie cofnięcia zezwolenia instytucji kredytowej – Postawienie w stan oskarżenia głównego akcjonariusza w państwie trzecim – Kryterium dobrej reputacji – Sposób postrzegania dobrej reputacji na rynku – Domniemanie niewinności – Proporcjonalność – Prawo do obrony

W sprawie T-27/19

Pilatus Bank plc, z siedzibą w Ta'Xbiex (Malta),

Pilatus Holding Ltd., z siedzibą w Ta'Xbiex,

które reprezentował adwokat O. Behrends,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC), który reprezentowali E. Yoo, M. Puidokas i A. Karpf, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranemu przez

Komisję Europejską, którą reprezentowali D. Triantafyllou, A. Nijenhuis i A. Steiblytė, w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot oparte na art. 263 TFUE żądanie stwierdzenia nieważności decyzji EBC z dnia 2 listopada 2018 r. w sprawie cofnięcia Pilatus Bank zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej,

SĄD (dziewiąta izba w składzie powiększonym),

w składzie: M. van der Woude, prezes, M.J. Costeira (sprawozdawczyni), M. Kancheva, B. Berke i T. Perišin, sędziowie,

* Język postępowania: angielski.

sekretarz: I. Pollalis, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 26 lutego 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

I. Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżące, Pilatus Bank plc i Pilatus Holding Ltd., są odpowiednio mniej znaczącą instytucją kredytową z siedzibą na Malcie, podlegającą bezpośrednio nadzorowi ostrożnościowemu Malta Financial Services Authority (MFSA, maltańskiego urzędu nadzoru finansowego), oraz bezpośrednim większościovym akcjonariuszem tej instytucji kredytowej.
- 2 Zgodnie z komunikatem prasowym opublikowanym przez United States Department of Justice (ministerstwo sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych) w dniu 19 marca 2018 r. Ali Sadr, będący akcjonariuszem pierwszej skarżącej posiadającym pośrednio 100% jej kapitału i prawa głosu, został aresztowany w Stanach Zjednoczonych pod sześcioma zarzutami związanymi z jego zarzucanym udziałem w systemie, za pomocą którego sprzeniewierzono na rzecz irańskich osób i przedsiębiorstw około 115 mln dolarów amerykańskich (USD) wypłaconych w celu sfinansowania pewnego projektu w Wenezueli.
- 3 Zgodnie z aktem oskarżenia wydanym przez United States Attorney for the Southern District of New York (prokuratora Stanów Zjednoczonych dla południowego okręgu Nowego Jorku) niektóre środki finansowe wykorzystywane w celu utworzenia i finansowania pierwszej skarżącej w 2013 r. pochodziły z nielegalnej działalności związanej ze wspomnianym projektem w Wenezueli.
- 4 W następstwie postawienia A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych do pierwszej skarżącej wpłynęły w szczególności wnioski o wycofanie depozytów na łączną kwotę 51,4 mln EUR, czyli około 40% depozytów ujętych w bilansie tej skarżącej.
- 5 W dniu 21 marca 2018 r. MFSA przyjęła wytyczne w sprawie cofnięcia lub zawieszenia prawa głosu, w których nakazała w szczególności zwolnienie ze skutkiem natychmiastowym A. Sadra ze stanowiska zarządzającego pierwszą skarżącą oraz z pełnienia wszystkich pozostałych funkcji decyzyjnych w ramach tej spółki, a także zawieszenie wykonywania przysługującego mu prawa głosu i powstrzymanie się przez A. Sadra od jakiegokolwiek rodzaju reprezentacji prawnej tej skarżącej.
- 6 W tym samym dniu MFSA przyjęła wytyczne w sprawie moratorium, w których nakazała pierwszej skarżącej, aby nie zezwalała na jakąkolwiek transakcję bankową, w szczególności na wycofywanie i pobieranie depozytów przez akcjonariuszy i członków zarządu tej skarżącej.
- 7 W dniu 22 marca 2018 r. MFSA przyjęła wytyczne w sprawie powołania właściwej osoby zasadniczo w celu powierzenia tej osobie wykonywania kluczowych zadań powierzonych zwykle organom zarządzającym pierwszej skarżącej w odniesieniu do szczególnych działań oraz aktywów tej skarżącej.

- 8 W dniu 29 czerwca 2018 r. MFSA przedstawiła Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) propozycję cofnięcia zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej pierwszej skarżącej na podstawie art. 14 ust. 5 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. 2013, L 287, s. 63).
- 9 W dniu 2 sierpnia 2018 r. MFSA przedłożyła EBC zmienioną propozycję cofnięcia zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej pierwszej skarżącej.
- 10 Pismem z dnia 31 sierpnia 2018 r. EBC wezwał pierwszą skarżącą do przedstawienia uwag dotyczących projektu decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia w ciągu pięciu dni roboczych od daty otrzymania tego pisma.
- 11 W dniu 6 września 2018 r. pierwsza skarżąca wniosła o przedłużenie terminu przesłuchania o 14 dni oraz o dostęp do akt tego postępowania.
- 12 Na wniosek pierwszej skarżącej termin ten został przedłużony po raz pierwszy do dnia 17 września 2018 r., a następnie po raz drugi do dnia 21 września tego samego roku.
- 13 Pismem z dnia 13 września 2018 r. EBC udzielił pierwszej skarżącej dostępu do akt postępowania administracyjnego.
- 14 W dniu 21 września 2018 r. pierwsza skarżąca przekazała swoje uwagi dotyczące projektu decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia, informując o sprzeciwie jej zarządu i akcjonariuszy wobec tego projektu.
- 15 W dniu 2 listopada 2018 r. EBC wydał, na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) i art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013, decyzję, na mocy której cofnął pierwszej skarżącej zezwolenie na podjęcie działalności instytucji kredytowej (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).

II. Postępowanie i żądania stron

- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 15 stycznia 2019 r. skarżące wniosły niniejszą skargę.
- 17 W dniu 28 marca 2019 r. EBC przedstawił odpowiedź na skargę.
- 18 Postanowieniem z dnia 17 maja 2019 r. prezes dawnej drugiej izby Sądu dopuścił Komisję Europejską do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania EBC.
- 19 Komisja przedstawiła uwagi interwenienta w wyznaczonym do tego terminie.
- 20 Skarżące ustosunkowały się do uwag interwenienta w dniu 2 sierpnia 2019 r.
- 21 Skarżące przedstawiły replikę w dniu 28 czerwca 2019 r., zaś EBC – duplikę w dniu 21 sierpnia 2019 r.

- 22 Ze względu na zmianę składu izb Sądu zgodnie z art. 27 ust. 5 regulaminu postępowania przed Sądem sędzia sprawozdawca został przydzielony do dziewiątej izby, której w rezultacie przekazana została niniejsza sprawa.
- 23 Na wniosek drugiej izby Sąd postanowił na podstawie art. 28 regulaminu postępowania przekazać sprawę składowi powiększonemu.
- 24 Postanowieniem prezesa Sądu z dnia 25 lutego 2021 r. został wyznaczony nowy członek składu orzekającego i prezes izby w celu uzupełnienia składu.
- 25 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (dziewiąta izba w składzie powiększonym) postanowił o otwarciu ustnego etapu postępowania, a na rozprawie w dniu 26 lutego 2021 r. wysłuchano wystąpienia stron.
- 26 W dniu 26 lutego 2021 r. na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd, w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 regulaminu postępowania, wezwał EBC do udzielenia odpowiedzi na jedno pytanie, a pozostałe strony – do przedstawienia swych stanowisk. Wezwaniu temu uczyniono zadość w wyznaczonych terminach.
- 27 Postanowieniem prezesa Sądu z dnia 12 sierpnia 2021 r. sprawa została przydzielona nowej sędzi sprawozdawczyni.
- 28 W następstwie śmierci sędziego B. Berkego w dniu 1 sierpnia 2021 r. trzech sędziowie, których podpisy figurują pod niniejszym wyrokiem, kontynuowali narady zgodnie z art. 22 i art. 24 § 1 regulaminu postępowania.
- 29 Skarżące wnoszą do Sądu o:
 - stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
 - obciążenie EBC kosztami postępowania.
- 30 EBC, popierany przez Komisję, wnosi do Sądu o:
 - odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej w odniesieniu do drugiej skarżącej;
 - tytułem żądania pomocniczego – oddalenie skargi jako bezzasadnej w odniesieniu do tej skarżącej;
 - oddalenie skargi jako bezzasadnej w odniesieniu do pierwszej skarżącej;
 - obciążenie skarżących kosztami postępowania.

III. Co do prawa

A. W przedmiocie dopuszczalności

- 31 EBC, popierany przez Komisję, podnosi w istocie, że skarga jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim została złożona w imieniu i na rzecz drugiej skarżącej, ponieważ nie wykazała ona, że posiada osobisty i odrębny interes w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji oraz że wspomniana decyzja dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie.
- 32 Skarżące wskazują, że skarga jest dopuszczalna w zakresie, w jakim została wniesiona przez drugą skarżącą, będącą bezpośrednim akcjonariuszem większościowym pierwszej skarżącej.
- 33 W tym względzie należy przypomnieć, że decyzja w sprawie cofnięcia zezwolenia nie dotyczy bezpośrednio akcjonariuszy instytucji kredytowej, wobec której wydano decyzję w sprawie cofnięcia zezwolenia na podjęcie działalności (zob. podobnie wyrok z dnia 5 listopada 2019 r., EBC i in./Trasta Komercebanka i in., C-663/17 P, C-665/17 P i C-669/17 P, EU:C:2019:923, pkt 107–115 i sentencja).
- 34 Tym samym, jak podnoszą EBC i Komisja, skarga jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim została wniesiona przez drugą skarżącą.

B. Co do istoty

- 35 Na poparcie skargi strony skarżące podnoszą jedenaście zarzutów.
- 36 Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013 i zasady dobrej administracji. Zarzut drugi dotyczy błędu w ocenie w odniesieniu do istnienia podstawy cofnięcia zezwolenia. Zarzut trzeci dotyczy nieskorzystania przez EBC z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych lub skorzystania z nich w sposób nieprawidłowy. Zarzut czwarty dotyczy braku zbadania istotnych okoliczności faktycznych oraz dokonania bezstronnej i obiektywnej oceny tych okoliczności. Zarzuty od piątego do ósmego dotyczą odpowiednio naruszenia zasady proporcjonalności, zasady nemo auditur, prawa do domniemania niewinności oraz zasady równego traktowania. Zarzut dziewiąty dotyczy naruszenia art. 19 i motywu 75 rozporządzenia nr 1024/2013, a także nadużycia władzy. Zarzut dziesiąty dotyczy naruszenia prawa do obrony, w szczególności zaś prawa do bycia wysłuchanym, a zarzut jedenasty jest oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia.

1. W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013 i zasady dobrej administracji

- 37 Skarżące utrzymują, że EBC nie wywiązał się z ciężących na nim na podstawie art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013 obowiązków oraz naruszył art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, zezwalając MFSA de facto na cofnięcie zezwolenia bez przeprowadzenia jakiegokolwiek prawidłowej procedury poprzez przyjęcie wytycznych z dnia 21 i 22 marca 2018 r. oraz w zakresie, w jakim ograniczył się on do zatwierdzenia decyzji MFSA.
- 38 Zdaniem skarżących zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem, ponieważ stanowi ona w istocie jedynie potwierdzenie faktu dokonanego przez MFSA, a nie rzeczywistą decyzję EBC.

- 39 W tym kontekście zdaniem skarżących EBC powinien był podjąć działania na podstawie art. 6 ust. 5 lit. c) rozporządzenia nr 1024/2013 oraz ciążącego na nim obowiązku zapewnienia wysokich standardów nadzoru zasadniczo w celu zagwarantowania przestrzegania odnośnych wymogów ostrożnościowych, podziału kompetencji w odniesieniu do decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia i podstawowych zasad proceduralnych, w szczególności zaś potrzeby, by każdy bank był rzeczywiście reprezentowany względem organu regulacyjnego przez swych własnych przedstawicieli, a nie by był on „reprezentowany” przez osobę kontrolowaną przez ten organ.
- 40 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 41 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1024/2013 EBC jest jedynym organem właściwym do wydawania i cofania zezwoleń dla instytucji kredytowych w szczególności względem wszystkich instytucji kredytowych mających siedzibę w państwach członkowskich, których walutą jest euro.
- 42 Ponadto art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013 przewiduje, że EBC może cofnąć zezwolenie w przypadkach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii z własnej inicjatywy, po skonsultowaniu się z właściwym organem krajowym uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę dana instytucja kredytowa, lub na wniosek takiego właściwego organu krajowego.
- 43 Jak wynika z art. 4 ust. 1 lit. a) i z art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013, MFSA nie posiada kompetencji do cofania zezwoleń dla instytucji kredytowych, lecz może jedynie wystąpić w stosownym przypadku do EBC z wnioskiem, aby dokonał takiego cofnięcia.
- 44 Tymczasem, jak przypomniano w pkt 8 i 9 powyżej, to właśnie EBC postanowił, zgodnie z art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013, cofnąć zezwolenie dla pierwszej skarżącej na wniosek MFSA.
- 45 Ponadto należy stwierdzić, że nawet gdyby MFSA przekroczyła swe kompetencje i przyjęła decyzję w sprawie cofnięcia zezwolenia, taka decyzja, wydana przez właściwy organ krajowy, nie stanowi, w odróżnieniu od decyzji, w odniesieniu do której został wydany wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest (C-219/17, EU:C:2018:1023), aktu powodującego wszczęcie postępowania, aktu przygotowawczego lub niewiążącej propozycji zaskarżonej decyzji, a zatem [owa decyzja MFSA] nie mogłaby powodować niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, pkt 44).
- 46 Podobnie, ponieważ wytyczne MFSA w sprawie moratorium i wyznaczenia właściwej osoby, o których mowa w pkt 6 i 7 powyżej, nie są aktami powodującymi wszczęcie postępowania, aktami przygotowawczymi lub niewiążącymi propozycjami zaskarżonej decyzji, ich ewentualna niezgodność z prawem nie może powodować niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji.
- 47 Odnośne wytyczne MFSA, choć dotyczą tej samej sytuacji, są bowiem innymi decyzjami, które nie zostały wydane na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1024/2013.
- 48 W związku z tym argumenty skarżących nie pozwalają uznać, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013.

- 49 W drugiej kolejności w odniesieniu do argumentu skarżących, zgodnie z którym EBC powinien był podjąć działania na podstawie art. 6 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1024/2013, należy przypomnieć, że zgodnie z tym przepisem, jeżeli konieczne jest zapewnienie spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru, EBC może podjąć decyzję o tym, że sam będzie bezpośrednio wykonywał wszelkie stosowne uprawnienia w odniesieniu do jednej instytucji kredytowej lub więcej.
- 50 Jednakże art. 6 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1024/2013 uprawnia EBC do podjęcia decyzji o tym, że sam będzie bezpośrednio wykonywał wszelkie stosowne uprawnienia w odniesieniu do danej instytucji kredytowej, lecz nie nakłada na EBC obowiązku sprawowania bezpośredniego nadzoru nad instytucją kredytową.
- 51 Wynika z tego, że EBC może postanowić o podjęciu działań na podstawie art. 6 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1024/2013, jeżeli uzna, iż jego działanie jest niezbędne w celu uniknięcia niespójnego stosowania wysokich standardów nadzoru przez właściwe organy krajowe.
- 52 Ponieważ skarżące nie wykazały, że brak działania ze strony EBC w niniejszej sprawie spowodował niespójne stosowanie wysokich standardów nadzoru, nie można skutecznie zarzucać EBC, iż nie podjął on działań na podstawie art. 6 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1024/2013 oraz w oparciu o obowiązek zapewnienia wysokich standardów nadzoru.
- 53 Wynika z tego, że okoliczność, iż EBC nie podjął decyzji o tym, że sam będzie sprawował bezpośredni nadzór nad pierwszą skarżącą, nie może powodować niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji.
- 54 W związku z powyższymi argumentami skarżących nie pozwalają uznać, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 14 ust. 5 i art. 6 ust. 5 lit. c) rozporządzenia nr 1024/2013.
- 55 W trzeciej kolejności w odniesieniu do naruszenia zasady dobrej administracji skarżące ograniczają się do stwierdzenia, że zezwalając MFSA de facto na cofnięcie zezwolenia bez przeprowadzenia jakiegokolwiek prawidłowej procedury, EBC naruszył przysługujące im prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia ich sprawy w rozsądnym terminie.
- 56 Ponieważ skarżące nie poparły swojego zarzutu dotyczącego naruszenia zasady dobrej administracji konkretnymi argumentami i ograniczają się do wymienienia tej zasady, należy uznać, że zarzut ten jest niedopuszczalny na podstawie art. 21 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, mającego zastosowanie do postępowania przed Sądem zgodnie z art. 53 akapit pierwszy tego statutu i art. 76 lit. d) regulaminu postępowania.
- 57 W konsekwencji zarzut pierwszy należy oddalić.

2. W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego błędu w ocenie w odniesieniu do istnienia podstawy cofnięcia zezwolenia

- 58 Skarżące podnoszą w istocie, że zaskarżona decyzja jest obarczona błędem w ocenie, ponieważ EBC oparł cofnięcie zezwolenia na istnieniu wobec A. Sadra aktu oskarżenia dotyczącego popełnienia przestępstw finansowych.

- 59 W tym względy skarżące podnoszą, że EBC nie mógł oprzeć się na zwykłym komunikacie prasowym wydanym przez władze Stanów Zjednoczonych, w szczególności w zakresie, w jakim w komunikacie tym wskazano, iż wszelkie zawarte w nim stwierdzenia dotyczące faktów należy traktować jako twierdzenia wymagające udowodnienia.
- 60 Ponadto skarżące uważają, że EBC nie zbadał okoliczności faktycznych opisanych w odnośnym akcie oskarżenia ani nie wskazał na ich ogólny charakter. W szczególności twierdzą one, że EBC nie wziął pod uwagę faktu, iż postawienie w stan oskarżenia A. Sadra nastąpiło w związku z naruszeniem zasad dotyczących sankcji Stanów Zjednoczonych wobec Islamskiej Republiki Iranu, podczas gdy zarzucane zachowanie nie jest niezgodne z prawem z punktu widzenia prawa Unii.
- 61 EBC i Komisja podważają tę argumentację.
- 62 Należy przypomnieć ramy prawne mające zastosowanie do cofnięcia zezwolenia i uzasadnienie zaskarżonej decyzji dotyczące istnienia podstawy cofnięcia zezwolenia, a następnie zbadać, czy – jak podnoszą skarżące – EBC popełnił w tym względy błąd w ocenie.
- 63 W pierwszej kolejności, ponieważ akcjonariusz i instytucja kredytowa są dwoma odrębnymi podmiotami, należy na wstępie zbadać, czy okoliczność faktyczna dotycząca akcjonariusza instytucji kredytowej może być istotna dla wydania decyzji w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad tą instytucją, takiej jak cofnięcie jej zezwolenia.
- 64 W tym względy należy przede wszystkim przypomnieć, że art. 4 ust. 1 lit. a) i art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013, które zostało przyjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dobrej kondycji instytucji kredytowych oraz stabilności systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego (art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia), przewidują, iż EBC jest właściwy do wydawania i cofania zezwoleń dla instytucji kredytowych w przypadkach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii.
- 65 Jak wyjaśniono w motywie 20 rozporządzenia nr 1024/2013, wymóg uzyskania zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowych stanowi jedną z najważniejszych technik ostrożnościowych zapewniającą, że działalność taką prowadzą jedynie podmioty gospodarcze mające solidne podstawy ekonomiczne, strukturę organizacyjną umożliwiającą im zabezpieczenie się przed szczególnymi rodzajami ryzyka nieodłącznie związanymi z przyjmowaniem depozytów i udzielaniem kredytów oraz posiadające dyrektorów o odpowiednich kwalifikacjach.
- 66 Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1024/2013 do celu wykonywania powierzonych mu zadań i z myślą o zapewnieniu wysokich standardów nadzoru EBC stosuje całe stosowne prawo Unii, a w przypadku gdy takie prawo tworzą dyrektywy – krajowe ustawodawstwo transponujące te dyrektywy.
- 67 Następnie, po pierwsze, należy stwierdzić, że art. 14 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. 2013, L 176, s. 338), stanowi, że właściwe organy odmawiają udzielenia zezwolenia na rozpoczęcie działalności instytucji kredytowej, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, nie są

przekonane co do spełnienia przez akcjonariuszy lub udziałowców wymogu odpowiedniości, w szczególności w przypadku, gdy nie są spełnione kryteria określone w art. 23 ust. 1 tej dyrektywy.

- 68 Artykuł 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36 przewiduje kryteria, jakie musi spełnić akcjonariusz ubiegający się o nabycie znacznych pakietów akcji w instytucji kredytowej, aby można go było uznać za odpowiedniego z punktu widzenia celu polegającego na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania instytucjami kredytowymi, uwzględniając jego prawdopodobny wpływ na daną instytucję kredytową. Wśród tych kryteriów znajduje się w szczególności kryterium dobrej reputacji.
- 69 Kryterium dobrej reputacji, o którym mowa w art. 23 dyrektywy 2013/36, zostało powtórzone w prawie maltańskim w art. 13 część A ust. 9 Banking Act (ustawy bankowej, rozdział 371 zbioru ustaw Malty) z dnia 15 listopada 1994 r., który to przepis używa tego samego sformułowania co dyrektywa.
- 70 Po drugie, zgodnie z art. 18 dyrektywy 2013/36 właściwe organy mogą cofnąć zezwolenie udzielone instytucji kredytowej w przypadku, gdy taka instytucja kredytowa nie spełnia już warunków, na podstawie których udzielono zezwolenia.
- 71 Z łącznej lektury przepisów wymienionych w pkt 64–70 powyżej wynika, że kryteria, jakie muszą spełnić potencjalni nabywcy, aby nabyć znaczny pakiet akcji, w tym kryterium dobrej reputacji, mają zastosowanie do oceny spełnienia przez akcjonariuszy wymogu odpowiedniości, dokonywanej do celów cofnięcia zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej.
- 72 Wynika z tego, że zezwolenie na podjęcie działalności instytucji kredytowej może zostać cofnięte przez właściwe organy, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania tą instytucją oraz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, organy te nie są przekonane co do spełnienia wymogu odpowiedniości przez akcjonariuszy lub udziałowców mogących wywierać na nią wpływ, w szczególności z powodu niespełnienia przez nich kryterium dobrej reputacji.
- 73 W drugiej kolejności należy zauważyć, że pojęcie dobrej reputacji jest nieokreślonym pojęciem prawnym. Artykuł 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36 nie zawiera bowiem wyczerpującej definicji wspomnianego pojęcia ani wykazu zachowań mogących wchodzić w zakres stosowania tego pojęcia. Oznacza to, że właściwe organy badają w każdym indywidualnym przypadku, czy akcjonariusz ubiegający się o nabycie znacznych pakietów akcji w instytucji kredytowej spełnia kryterium dobrej reputacji, mając na uwadze istotne okoliczności faktyczne, względy leżące u podstaw wspomnianego kryterium oraz cele, jakie to kryterium ma zapewnić. Zasada pewności prawa nie stoi zatem na przeszkodzie temu, aby wspomniane organy korzystały z zakresu uznania przy stosowaniu omawianego kryterium.
- 74 Ponadto zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część ten przepis stanowi (zob. podobnie wyrok z dnia 7 czerwca 2005 r., VEMW i in., C-17/03, EU:C:2005:362, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 75 W tym względzie, po pierwsze, pkt 10.9 wspólnych wytycznych dotyczących oceny ostrożnościowej nabyć i zwiększeń znacznych pakietów akcji w sektorze finansowym przyjętych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB), Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń

- i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) wskazują z jednej strony, że potencjalnego nabywcę należy uznać za cieszącego się dobrą reputacją, jeżeli nie istnieje żaden wiarygodny dowód przeciwny oraz jeżeli określony krajowy organ nadzoru nie ma uzasadnionego powodu, by mieć wątpliwości co do jego dobrej reputacji, a z drugiej strony, że należy uwzględnić wszystkie istotne dostępne informacje dla celów dokonania oceny.
- 76 Po drugie, należy zauważyć, że w potocznym rozumieniu dobra reputacja dotyczy osoby, która przestrzega norm i zwyczajowo stosowanych zasad, a także renomy, jaką osoba ta cieszy się w opinii publicznej w odniesieniu do tej cechy, oraz zachowania tej osoby.
- 77 Tak więc dobra reputacja zależy nie tylko od zachowania danej osoby, ale również od sposobu postrzegania tego zachowania przez osobę trzecią.
- 78 Po trzecie, należy przypomnieć, że ocena dobrej reputacji akcjonariuszy instytucji kredytowych ma na celu zapewnienie należytego i ostrożnego zarządzania tymi instytucjami, zapewnienie ciągłej odpowiedniości i dobrej kondycji finansowej właścicieli instytucji kredytowych, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego (motywy 16, 17 i 22 rozporządzenia nr 1024/2013).
- 79 Tymczasem realizacja celów regulacji, której część stanowi art. 23 ust. 1 dyrektywy 2013/36, zależy ściśle od zaufania publicznego i uczestników rynku bankowego do instytucji kredytowych. Utrata takiego zaufania może bowiem spowodować utratę finansowania dla tych instytucji i powodować w ten sposób powstanie ryzyka nie tylko dla danej instytucji, lecz dla systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 80 W związku z tym należy stwierdzić, że dobrą reputację akcjonariuszy instytucji kredytowych należy oceniać z uwzględnieniem zgodności ich zachowania z mającymi zastosowanie przepisami ustawowymi i wykonawczymi, jak również sposobu postrzegania tego zachowania i ich renomy w opinii publicznej i wśród uczestników rynków finansowych.
- 81 W trzeciej kolejności należy przypomnieć, iż w zaskarżonej decyzji EBC uznał, że pierwsza skarżąca nie spełnia już warunków uzyskania zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej oraz że sytuacji tej nie można zaradzić ze względu na nieodwracalne szkody dla renomy owej skarżącej i jej modelu biznesowego.
- 82 Przede wszystkim EBC przypomniał, że A. Sadr posiada pośrednio 100% kapitału i praw głosu w pierwszej skarżącej.
- 83 Następnie EBC zauważył, że z komunikatu prasowego opublikowanego w dniu 19 marca 2018 r. przez ministerstwo sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych wynika, iż A. Sadr został aresztowany w Stanach Zjednoczonych pod sześcioma zarzutami związanymi z jego zarzucanym mu udziałem w systemie, za pomocą którego sprzeniewierzono na rzecz irańskich osób i przedsiębiorstw około 115 mln USD wypłaconych w celu sfinansowania kompleksu budynków mieszkalnych w Wenezueli, oraz że został on zwolniony za poręczeniem majątkowym po przedłożeniu paszportów i dokumentów podróży, przy czym był on objęty dozorem elektronicznym.
- 84 Ponadto EBC wskazał, że odnośny akt oskarżenia wzbudził silne zainteresowanie mediów międzynarodowych, a także był przedmiotem negatywnych artykułów prasowych dotyczących pierwszej skarżącej, co skutkowało poważnym pogorszeniem jej renomy, w szczególności ze

względu na twierdzenia prokuratora Stanów Zjednoczonych dla południowego okręgu Nowego Jorku, zgodnie z którymi niektóre środki finansowe wykorzystywane w celu utworzenia i finansowania tej skarżącej w 2013 r. pochodziły z nielegalnej działalności związanej ze wspomnianym projektem w Wenezueli.

- 85 EBC stwierdził zatem zasadniczo, że postawienie w stan oskarżenia A. Sadra mogło wzbudzać poważne wątpliwości co do jego uczciwości jako akcjonariusza pierwszej skarżącej, mając jednocześnie na uwadze prawo do domniemania niewinności i fakt, iż zarzuty przeciwko niemu stanowiły jedynie zwykłe twierdzenia wymagające udowodnienia.
- 86 EBC wyjaśnił również, że zgodnie ze wspólnymi wytycznymi, o których mowa w pkt 75 powyżej, uczciwość akcjonariusza ocenia się indywidualnie dla każdego przypadku oraz że nie może ona zostać podważona wyłącznie w przypadku prawomocnego skazania, lecz należy wziąć pod uwagę wszelkie informacje pochodzące z wiarygodnych i miarodajnych źródeł. W związku z tym toczące się postępowania karne, w szczególności w odniesieniu do przypisania określonych przestępstw, takich jak nadużycia finansowe lub przestępstwa finansowe, w tym pranie pieniędzy, mogą mieć wpływ na renomę danej osoby, a tym samym na nadzorowaną instytucję kredytową.
- 87 EBC dodał, że w niniejszym przypadku struktura akcjonariatu pierwszej skarżącej ma szczególne znaczenie, ponieważ z uwagi na tę strukturę A. Sadr był ostatecznym i jedynym akcjonariuszem sprawującym kontrolę nad tą skarżącą.
- 88 Ponieważ zdaniem EBC A. Sadr jako posiadacz znacznych pakietów akcji dających mu kontrolę nad pierwszą skarżącą nie spełniał już koniecznego wymogu odpowiedniości w rozumieniu art. 14 ust. 2 i art. 23 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36, a także krajowych przepisów transponujących owe artykuły, Komisja wywnioskowała z tego, że istniały powody, by uznać, iż pierwsza skarżąca nie spełniała już warunków, na podstawie których udzielono jej zezwolenia.
- 89 Ponadto EBC przedstawił zasadniczo powody, dla których fakt znajdowania się postępowania karnego w toku był w kontekście nadzoru ostrożnościowego wystarczający, by podważyć dobrą reputację danego akcjonariusza, ponieważ ów nadzór – w odróżnieniu od postępowań karnych – ma na celu przewidywanie ryzyka i zapobieganie mu, a nie karanie osób.
- 90 Zdaniem EBC nadzór ostrożnościowy wymaga bowiem perspektywicznej oceny uwzględniającej zależność rynków finansowych od zaufania opinii publicznej do uczestników rynków finansowych, wobec czego wzięcie pod uwagę postawienia A. Sadra w stan oskarżenia było uzasadnione. EBC uznał bowiem, że wspomniane postawienie w stan oskarżenia A. Sadra bezpośrednio podważyło renomę jedynego akcjonariusza pierwszej skarżącej w opinii publicznej pomimo braku prawomocnego skazania.
- 91 Jest tak tym bardziej, że istnienie odnośnego postępowania karnego miało w niniejszym przypadku wpływ na renomę samej pierwszej skarżącej, co doprowadziło do szkodliwego sposobu postrzegania przez rynek, o czym świadczy znaczna liczba złożonych w następstwie wszczęcia postępowania wniosków o wycofanie depozytów, odpowiadających ponad 40% całkowitej kwoty depozytów ujętych w bilansie tej skarżącej, ale także do zakończenia odnośnych stosunków bankowych.

- 92 Postawienie w stan oskarżenia A. Sadra stanowiło zresztą jeden z ustalonych przez agencję ratingową czynników pogorszenia się wskaźnika ryzyka w całym maltańskim sektorze bankowym, co wynika z odesłań do tego postępowania karnego zawartych w sporządzonym przez tę agencję sprawozdaniu z oceny.
- 93 Co więcej, po pierwsze, EBC oparł się na piśmie głównego kredytobiorcy pierwszej skarżącej, w którym ten ostatni ubiegał się o przedterminowe rozwiązanie umowy kredytu, której wartość stanowiła 90% wartości umów o kredyt zawartych przez tą skarżącą, a w związku z tym główne źródło dochodu owej skarżącej.
- 94 Po drugie, EBC wziął pod uwagę okoliczność, że w odniesieniu do 10% wartości pozostałych umów kredytu, na które składało się pięć umów kredytu, trzech kredytobiorcy nie wywiązywali się już z płatności kwoty głównej i odsetek, podczas gdy dwaj pozostali wystąpili o przedterminowe zakończenie ich umów o kredyt.
- 95 Zaskarżona decyzja została zatem wyraźnie uzasadniona różnymi względami opisanymi w pkt 81–94 powyżej, które podważały cel polegający na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania tą instytucją kredytową oraz na zapewnieniu bezpieczeństwa systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 96 W czwartej kolejności należy ocenić w tym kontekście, czy w niniejszej sprawie odnośne postawienie w stan oskarżenia, zgodnie z prawem państwa trzeciego, akcjonariusza sprawującego pośrednio całkowitą kontrolę nad pierwszą skarżącą w związku z popełnieniem przestępstw finansowych o określonej wadze mogło naruszyć jego dobrą reputację w sposób podważający sytuację finansową instytucji kredytowej i dobrą kondycję systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 97 Po pierwsze, co się tyczy argumentu skarżących, zgodnie z którym zaskarżona decyzja jest obarczona błędem w ocenie w zakresie, w jakim EBC oparł cofnięcie zezwolenia na istnieniu aktu oskarżenia wobec A. Sadra dotyczącego popełnienia przestępstw finansowych, należy stwierdzić, że EBC uznał, iż oskarżenie to mogło wzbudzić wątpliwości co do dobrej reputacji tego akcjonariusza oraz spełnienia przez niego, jako posiadającego znaczny pakiet akcji w instytucji kredytowej w rozumieniu art. 23 dyrektywy 2013/36, wymogu odpowiedniości, a w konsekwencji co do należytego i ostrożnego zarządzania tą instytucją.
- 98 Należy również zauważyć, że EBC podkreślił, iż ze względu na specyfikę rynku bankowego, który zależy ściśle od zaufania deponentów i partnerów instytucji kredytowej, a szerzej opinii publicznej, taką wątpliwość należy uznać za wystarczającą, aby uzasadnić rozważenie przez właściwe organy podjęcia środków mających na celu ograniczenie wpływu takiego oskarżenia na zarządzanie daną instytucją kredytową i dobrą kondycję systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 99 W szczególności decyzja w sprawie cofnięcia zezwolenia została uzasadniona konkretnymi negatywnymi skutkami, jakie wywarł akt oskarżenia wobec akcjonariusza sprawującego pośrednio całkowitą kontrolę nad pierwszą skarżącą na renomę tego akcjonariusza i tej skarżącej, na zaufanie publiczne wobec niej, a w konsekwencji na należyte zarządzanie tą instytucją oraz dobrą kondycję systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.

- 100 Wśród tych skutków EBC wskazał na znaczną liczbę wniosków o wycofanie środków depozytów, jakie pociągnęło za sobą wydanie aktu oskarżenia, odpowiadających ponad 40% całkowitej kwoty depozytów ujętych w bilansie tej skarżącej, zakończenie odnośnych stosunków bankowych i rozwiązanie umów z głównymi kredytobiorcami tej skarżącej, ale także na pogorszenie się ustalonego przez agencję ratingową wskaźnika ryzyka w całym maltańskim sektorze bankowym.
- 101 W tym względzie należy stwierdzić, że o ile postawienie w stan oskarżenia akcjonariusza posiadającego pośrednio znaczny pakiet akcji w instytucji kredytowej nie może samo w sobie wystarczyć do podważenia jego dobrej reputacji, o tyle negatywny sposób postrzegania tej dobrej reputacji przez opinię publiczną i klientów, a także partnerów tej instytucji kredytowej w następstwie takiego oskarżenia, pod warunkiem że zostanie on wykazany na podstawie konkretnych dowodów, może uzasadniać cofnięcie zezwolenia danej instytucji bankowej, o ile stwarza on ryzyko dla tej instytucji i całego rynku bankowego.
- 102 Ze względu bowiem na znaczenie zaufania opinii publicznej do uczestników rynku bankowego, uwzględnienie sposobu postrzegania przez ten rynek dobrej reputacji oskarżonego akcjonariusza jest uzasadnione w świetle celów nadzoru ostrożnościowego w zakresie, w jakim służy on realizacji celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 103 Po drugie, w odniesieniu do argumentu skarżących opartego na tym, że EBC nie wziął pod uwagę wpływu aktu oskarżenia na należyte i ostrożne zarządzanie pierwszą skarżącą, należy uściślić, iż sposób postrzegania dobrej reputacji przez rynek jest elementem, który należy określić poprzez odniesienie do obiektywnych okoliczności danego przypadku.
- 104 W tym względzie należy podkreślić, że skarżące nie kwestionują, iż postawienie w stan oskarżenia głównego akcjonariusza pierwszej skarżącej miało negatywny wpływ na ocenę wskaźnika ryzyka ustanowionego przez maltańską agencję ratingową w całym maltańskim sektorze bankowym oraz spowodowało wycofanie środków depozytów i zakończenie odnośnych stosunków bankowych, a także rozwiązanie umów z głównymi kredytobiorcami.
- 105 Skarżące ograniczają się do stwierdzenia, że odnośny akt oskarżenia miał ograniczony wpływ oraz że wycofywanie depozytów miało również wyjątkowo ograniczony zakres.
- 106 Tymczasem z dowodów przedstawionych przez EBC w odpowiedzi na zastosowany przez Sąd środek organizacji postępowania wynika, że sytuacja pierwszej skarżącej uległa znacznemu pogorszeniu po tym, jak postawiono A. Sadra w stan oskarżenia.
- 107 W szczególności, jak wskazano w zaskarżonej decyzji i co potwierdza wniosek o rozwiązanie umowy kredytu z głównym kredytobiorcą, ale także udzielone przez MFSA pierwszej skarżącej zezwolenie na wyrażenie zgody na wcześniejszą spłatę tego kredytu, przedstawione przez EBC, skarżąca utraciła większą część portfela kredytów, a tym samym zdolność do generowania dochodów.
- 108 Ponadto, jak wskazano w zaskarżonej decyzji i co potwierdzają przedstawione przez EBC wnioski o zamknięcie rachunków i przeniesienie odpowiednich środków finansowych przez kilku deponentów, pierwsza skarżąca otrzymała od części deponentów wiele wniosków o wycofanie znacznej części depozytów.

- 109 Trudności dotyczące kapitalizacji i płynności finansowej pierwszej skarżącej zostały również uznane przez członków zarządu w piśmie do właściwej osoby z dnia 10 maja 2018 r., podobnie jak przedstawione przez EBC wnioski o wycofanie depozytów przez trzech deponentów. W piśmie tym członkowie zarządu przewidzieli nawet zwrot płatności w rozsądnym terminie wszystkim deponentom.
- 110 Zresztą nawet przy założeniu, że wycofanie depozytów było bardziej ograniczone, niż sądził EBC, jak twierdzą skarżące, pozostałe wskazane skutki są w każdym wypadku wystarczające, aby wykazać, że w zakresie, w jakim odnośny akt oskarżenia naruszał dobrą reputację jedynego akcjonariusza pierwszej skarżącej, tak jak ją postrzega opinia publiczna, wywarł on istotny negatywny wpływ na należyte zarządzanie tą skarżącą oraz dobrą kondycję systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 111 W konsekwencji, ponieważ postawienie w stan oskarżenia A. Sadra naruszyło dobrą reputację jego oraz pierwszej skarżącej, której był on jedynym akcjonariuszem, i spowodowało szereg negatywnych skutków podważających dobrą kondycję systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, argument skarżących oparty na tym, że EBC nie wziął pod uwagę wpływu omawianego aktu oskarżenia na należyte i ostrożne zarządzanie tą skarżącą, również należy oddalić.
- 112 Jak wynika bowiem z pkt 99–111 powyżej, EBC oparł się na szeregu negatywnych elementów i skutków, które wystąpiły po wydaniu odnośnego aktu oskarżenia i które w sposób obiektywny wskazują na negatywny sposób postrzegania przez klientów dobrej reputacji akcjonariusza pierwszej skarżącej i brak zaufania do niej w następstwie wydania owego aktu oskarżenia, co stwarzało ryzyko dla pierwszej skarżącej i dla systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 113 W związku z tym, mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucjami kredytowymi oraz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, EBC nie popełnił błędu, uznając, że z powodu postawienia A. Sadra w stan oskarżenia i związanego z tym sposobu postrzegania przez deponentów i kredytobiorców dobrej reputacji pierwszej skarżącej, co miało istotny negatywny wpływ na sytuację tej skarżącej, niespełnienie przez tego akcjonariusza kryterium dobrej reputacji, tak jak ją postrzega rynek bankowy, uzasadniało cofnięcie owej skarżącej zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej.
- 114 Po trzecie, co się tyczy argumentu skarżących, zgodnie z którym EBC powinien był zbadać zarzucane w spornym akcie oskarżenia zachowanie i rzeczywisty stan faktyczny, z jednej strony należy stwierdzić, że EBC nie ma uprawnień do prowadzenia dochodzeń karnych i nie może ingerować w działalność organów posiadających takie uprawnienia. Po drugie, nałożenie na EBC obowiązku dokonania weryfikacji okoliczności faktycznych, na których został oparty akt oskarżenia, przed podjęciem środków mających na celu ograniczenie ryzyka dla rynku ponoszonego przez instytucję kredytową, której akcjonariusz został oskarżony o popełnienie przestępstw finansowych, w odniesieniu do których zaczęły już występować negatywne skutki, byłoby sprzeczne z celem art. 4 ust. 1 lit. a) i art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 1024/2013, a także art. 14 ust. 2 i art. 23 dyrektywy 2013/36, które wymagają szybkiej i skutecznej reakcji prewencyjnej.

- 115 W tym względzie należy podkreślić, że skarżące nie kwestionują okoliczności faktycznych, na których został oparty akt oskarżenia, lecz ograniczają się do stwierdzenia, że okoliczności te nie są niezgodne z prawem Unii i że ich niezgodność z prawem odnośnego państwa trzeciego budzi wątpliwości.
- 116 Jednakże w świetle konkretnych negatywnych skutków dla pierwszej skarżącej i maltańskiego sektora bankowego, które już występowały, nie można skutecznie zarzucać EBC, że nie uwzględnił on okoliczności, iż odnośny akt oskarżenia dotyczył naruszeń przepisów dotyczących sankcji Stanów Zjednoczonych wobec Islamskiej Republiki Iranu, podczas gdy zarzucane zachowanie mogłoby nie być niezgodne z prawem z punktu widzenia prawa Unii, ani też okoliczności, że chodziło o naruszenia o charakterze czysto technicznym, co do których mogą istnieć wątpliwości.
- 117 Nawet bowiem przy założeniu, że czyny, które uzasadniały postawienie A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych, nie są niezgodne z prawem w świetle prawa Unii lub nawet prawa odnośnego państwa trzeciego, najważniejszym elementem, który należy wziąć pod uwagę, nie była – jak wskazał EBC na s. 8 zaskarżonej decyzji – zasadność postępowania karnego, o którym mowa w odnośnym akcie oskarżenia, której ocena nie wchodzi zresztą w zakres właściwości EBC, lecz konsekwencje tego postępowania dla renomy A. Sadra, pierwszej skarżącej i całego rynku bankowego.
- 118 EBC dokonał bowiem oceny dobrej reputacji akcjonariusza pierwszej skarżącej, tak jak ją postrzega opinia publiczna, a zainteresowane podmioty zareagowały na postawienie tego akcjonariusza w stan oskarżenia, nie biorąc pod uwagę zasadności tego oskarżenia w świetle prawa odnośnego państwa trzeciego lub prawa Unii.
- 119 Niemniej jednak w takim przypadku do EBC należy uwzględnienie w stosownych przypadkach wszelkich elementów przedstawionych w ramach postępowania administracyjnego, które mogłyby wykazać brak wpływu takiego postępowania karnego na renomę lub zarządzanie daną instytucją i które mogłyby ewentualnie wynikać ze stanowiącego nadużycie lub oczywiście bezzasadnego charakteru takiego postępowania.
- 120 Po czwarte, z tych samych powodów i wbrew temu, co twierdzą skarżące, nie można również uznać, że wydając zaskarżoną decyzję, EBC uznał lub wykonał sankcje nałożone przez Stany Zjednoczone wobec podmiotów gospodarczych prowadzących wymianę handlową z Iranem w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 2271/96 z dnia 22 listopada 1996 r. zabezpieczającego przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi (Dz.U. 1996, L 309, s. 1), ostatnio zmienionego rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2018/1100 z dnia 6 czerwca 2018 r. zmieniającym załącznik do rozporządzenia nr 2271/96 (Dz.U. 2018, L 199 I, s. 1).
- 121 Po piąte, skarżące twierdzą, że skutki wskazane w zaskarżonej decyzji wynikają nie tylko z odnośnego aktu oskarżenia, ale również z środków ostrożnościowych przyjętych przez MFSA w następstwie tego aktu oskarżenia.
- 122 Niemniej jednak niezależnie od wpływu środków przyjętych przez MFSA nie można skutecznie zarzucać EBC, że poprzez cofnięcie zezwolenia tej skarżącej wyciągnął konsekwencje z negatywnych skutków w odniesieniu do zarządzania pierwszą skarżącą oraz rynku bankowego, które wystąpiły już w następstwie wydania odnośnego aktu oskarżenia.

- 123 Po szóste, wbrew temu, co twierdzą skarżące, bez znaczenia jest to, że prawdopodobny wpływ A. Sadra na zarządzanie pierwszą skarżącą został w chwili wydania zaskarżonej decyzji tymczasowo zawieszony poprzez przyjęcie przez MFSA środków ostrożnościowych, ze względu na zawieszenie jego prawa głosu.
- 124 Ze względu bowiem na tymczasowy charakter środków MFSA nie mogły one w sposób trwały wykluczyć wpływu odnośnego akcjonariusza na zarządzanie pierwszą skarżącą.
- 125 Ponadto zaskarżona decyzja nie została uzasadniona wyłącznie ryzykiem, jakie mógłby ponieść odnośny akcjonariusz w zakresie zarządzania pierwszą skarżącą, lecz również istnieniem konkretnych negatywnych skutków dla renomy i należytego nią zarządzania, jakie ów akt oskarżenia już wywołał, niezależnie od jakiegokolwiek decyzji tego akcjonariusza.
- 126 Argument skarżących oparty na tym, że EBC nie wziął pod uwagę usunięcia prawdopodobnego wpływu odnośnego akcjonariusza na pierwszą skarżącą, wskutek czego jego dobra reputacja nie byłaby istotna, należy zatem oddalić.
- 127 Po siódme, w świetle wskazanych w zaskarżonej decyzji konkretnych negatywnych skutków, jakie poniosła pierwsza skarżąca, twierdzenia skarżących, zgodnie z którymi zarzuty wobec A. Sadra nie miały związku z tą skarżącą, a istotne okoliczności faktyczne wystąpiły przed jej powstaniem, należy odrzucić jako nieistotne dla sprawy.
- 128 Po ósme, jeśli chodzi o argument skarżących, zgodnie z którym odniesienie się do wycofania depozytów jest nieistotne, ponieważ cofnięcie zezwolenia zostało oparte na braku spełnienia przez akcjonariusza sprawującego pośrednio kontrolę nad pierwszą skarżącą wymogu odpowiedniości, a nie na braku płynności finansowej lub niedoborze środków własnych tej skarżącej, w zakresie, w jakim wspomniane wycofanie depozytów określono jako konkretne negatywne konsekwencje problemów związanych z renomą i zarządzaniem ową skarżącą, które wystąpiły w związku z aktem oskarżenia wydanym wobec owego pośredniego akcjonariusza, a nie jako skutek w postaci ryzyka braku płynności finansowej lub niedoboru środków własnych, argumentu tego nie można uwzględnić.
- 129 Po dziewiąte, jak stwierdzono w pkt 71 powyżej i wbrew temu, co twierdzą skarżące, art. 14 ust. 2 dyrektywy 2013/36 w związku z jej art. 18 sprawia, że kryteria wykorzystywane do oceny, czy należy zezwolić na nabycie znacznych pakietów akcji w danej instytucji kredytowej, mają zastosowanie do oceny możliwości udzielenia lub cofnięcia zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej.
- 130 Nie można zatem skutecznie zarzucać EBC, że na poparcie swojego rozumowania w ramach interpretacji pojęcia dobrej reputacji oparł się na wytycznych EUNB dotyczących nabywania znacznych pakietów akcji.
- 131 Niemniej jednak z przepisów, o których mowa w pkt 130 powyżej, ani z przepisów dyrektywy 2013/36 nie wynika, by procedura, którą należy zastosować w przypadku cofnięcia zezwolenia, była poddana tym samym wymogom co procedura, którą należy zastosować w odniesieniu do wniosków o wyrażenie zgody na nabycie znacznych pakietów akcji.
- 132 Wbrew temu, co twierdzą skarżące, zaskarżona decyzja nie jest zatem obarczona błędem w zakresie, w jakim została ona wydana w następstwie postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia, która nie spełniała wymogów, w szczególności w zakresie terminów, ustanowionych

dla postępowania w sprawie wyrażenia zgody na nabycie znacznych pakietów akcji, ponieważ wymogów tych nie można stosować przez analogię do postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia, w odniesieniu do którego tego rodzaju wymogi nie zostały przewidziane.

133 W świetle wszystkich okoliczności wskazanych w zaskarżonej decyzji w celu wykazania, po pierwsze, niespełnienia przez akcjonariusza pierwszej skarżącej kryterium dobrej reputacji, w szczególności w świetle sposobu postrzegania owej dobrej reputacji przez odnośną opinię publiczną, a po drugie, negatywnych skutków, jakie ów sposób postrzegania wywołał dla wspomnianej skarżącej, rozpatrywanych łącznie, argumenty skarżących, zgodnie z którymi zaskarżona decyzja jest obarczona błędem w ocenie w zakresie, w jakim EBC oparł cofnięcie zezwolenia na istnieniu aktu oskarżenia wobec A. Sadra dotyczącego popełnienia przez niego przestępstw finansowych, należy zatem oddalić.

134 W konsekwencji zarzut drugi należy oddalić.

3. W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego nieskorzystania przez EBC z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych lub skorzystania z nich w sposób nieprawidłowy

135 Skarżące podnoszą, że zaskarżona decyzja jest wadliwa w zakresie, w jakim EBC nie skorzystał z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych lub skorzystał z nich w sposób nieprawidłowy.

136 Skarżące wskazują, że fakt, iż EBC postanowił cofnąć zezwolenie, oznacza, że jego zdaniem nie przysługiwały mu uprawnienia dyskrecjonalne, że potwierdził jedynie fakt dokonany przez MFSA oraz że zmienił zdanie po tym, jak początkowo uznał, że cofnięcie zezwolenia nie było uzasadnione.

137 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.

138 W tym względzie należy przede wszystkim zauważyć, iż fakt, że EBC postanowił cofnąć zezwolenie oraz że zastosował się do propozycji MFSA, nie może wykazać, iż EBC nie skorzystał z uprawnień dyskrecjonalnych.

139 Następnie należy stwierdzić, że jak wynika ze s. 5–12 zaskarżonej decyzji, EBC przeprowadził własną szczegółową analizę sytuacji pierwszej skarżącej oraz nie ograniczył się do wyciągnięcia konsekwencji z decyzji MFSA.

140 Nie można zatem skutecznie zarzucać EBC, wbrew temu, co twierdzą skarżące, że potwierdził on fakt dokonany przez MFSA i że nie skorzystał z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych.

141 Wreszcie, nawet przy założeniu, że EBC zmienił zdanie w toku postępowania administracyjnego, okoliczność taka nie może wykazać, że nie skorzystał on z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych lub skorzystał z nich w sposób nieprawidłowy.

142 Przeciwnie, okoliczność, że EBC rozważał różne rozwiązania – zakładając, że zostało to ustalone – potwierdza raczej, iż rzeczywiście dokonał on własnej oceny i nie ograniczył się do wyciągnięcia konsekwencji z decyzji MFSA.

143 Skarżące nie wykazały zatem, że EBC nie skorzystał z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych lub skorzystał z nich w sposób nieprawidłowy.

144 W konsekwencji zarzut trzeci należy oddalić.

4. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego braku zbadania istotnych okoliczności faktycznych oraz dokonania bezstronnej i obiektywnej oceny tych okoliczności

145 Skarżące podnoszą w istocie, że EBC nie zbadał istotnych okoliczności faktycznych w sposób bezstronny i obiektywny, ponieważ nie ocenił rzeczywistego wpływu postawienia A. Sadra w stan oskarżenia na renomę pierwszej skarżącej ani nie odróżnił rozpatrywanych okoliczności od skutków środków przyjętych przez MFSA i oświadczeń publicznych EBC ze względu na to, że zaskarżona decyzja opierała się na ustaleniach MFSA, których podstawą były twierdzenia organów ścigania Stanów Zjednoczonych, mające jedynie charakter wstępny i bardzo przybliżony.

146 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.

147 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że na poparcie zarzutu czwartego skarżące ograniczają się do powtórzenia argumentów przedstawionych na poparcie zarzutu drugiego.

148 Z tych samych powodów, które zostały wskazane w pkt 62–134 powyżej, zarzut czwarty należy zatem oddalić.

5. W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego naruszenia zasady proporcjonalności

149 Skarżące podnoszą, iż zaskarżona decyzja jest sprzeczna z zasadą proporcjonalności ze względu na to, że podstawa cofnięcia zezwolenia, a mianowicie postawienie A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych, jest pozbawiona związku ze względami dotyczącymi proporcjonalności, ponieważ względny wpływ tego akcjonariusza nie uzasadniał uznania, że postawienie go w stan oskarżenia stanowiło ryzyko dla zarządzania pierwszą skarżącą, a EBC nie wziął we właściwy sposób pod uwagę innych mniej restrykcyjnych rozwiązań niż cofnięcie zezwolenia.

150 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.

151 W zaskarżonej decyzji EBC wskazał przede wszystkim, że celem cofnięcia zezwolenia było położenie kresu naruszeniu prawa przez pierwszą skarżącą oraz zapobieżenie szkodom, jakie mieliby ponieść deponenci i inni wierzyciele tej skarżącej, a także cały krajowy sektor bankowy, które mogłyby wynikać z niespełnienia przez głównego akcjonariusza wspomnianej skarżącej wymogu odpowiedzialności.

152 Ponadto w świetle bilansu oraz szkody dla renomy pierwszej skarżącej EBC uznał, że sprzedaż tej skarżącej podmiotowi trzeciemu nie miała realnych szans na powodzenie, w szczególności ze względu na bardzo prawdopodobny brak wartości franczyzy.

153 W tym względzie EBC wyjaśnił, że wziął pod uwagę pogorszenie się kapitału oraz płynności finansowej pierwszej skarżącej związane ze szkodą dla jej renomy poniesioną w świetle negatywnych doniesień medialnych na jej temat, oraz oparł się na informacjach dostarczonych przez właściwą osobę na wniosek MFSA, które potwierdzały w istocie brak rentowności pierwszej skarżącej.

- 154 EBC oparł się również na piśmie głównego kredytobiorcy pierwszej skarżącej, w którym ubiegał się on – w świetle okoliczności faktycznych przywołanych w szczególności w akcie oskarżenia – o przedterminowe rozwiązanie umowy kredytu, która stanowiła 90% umów o kredyt zawartych przez tą skarżącą, a w związku z tym główne źródło dochodu owej skarżącej.
- 155 Poza tym EBC wziął pod uwagę okoliczność, że w odniesieniu do 10% wartości pozostałych umów kredytu, na które składało się pięć umów kredytu, trzech kredytobiorcy nie wywiązywali się już z płatności kwoty głównej i odsetek, podczas gdy dwaj pozostali wystąpili o przedterminowe zakończenie ich umów kredytu.
- 156 Ponadto EBC podkreślił, iż szanse pierwszej skarżącej na jej refinansowanie wydawały się bardzo ograniczone z uwagi na to, że jej portfel kredytów zmniejszył się z 159 mln EUR w marcu 2017 r. do 66 mln EUR w marcu 2018 r., że ucierpiała z powodu negatywnych doniesień prasowych w związku z postawieniem A. Sadra w stan oskarżenia i dochodzeniem EUNB w sprawie potencjalnego naruszenia prawa przez organy maltańskie w ramach sprawowanego przez niego nadzoru oraz że zakończenie większości stosunków z odpowiednimi bankami zmusiło ją do przeniesienia posiadanych wspólnie z owymi bankami środków finansowych na rzecz Bank Ċentrali ta' Malta (banku centralnego Malty).
- 157 Następnie EBC wskazał, iż z informacji dostarczonych przez właściwą osobę wynika w istocie, że kapitał pierwszej skarżącej uległ pomniejszeniu, że została ona pozbawiona źródeł finansowania, że miała niewielką szansę na znalezienie nowych źródeł finansowania oraz że jej płynność finansowa pozostawała niestabilna.
- 158 Wreszcie, po wskazaniu, że przyjęte przez MFSA środki nie mogły zaradzić sytuacji i przywrócić rentowności pierwszej skarżącej, jak również, że ponosiła ona comiesięczne straty operacyjne, EBC uznał, iż w świetle ryzyka dla deponentów i wierzycieli tej skarżącej każdy równoważny środek nadzoru przyjęty w rozsądnie krótkim czasie należało uznać za nierealistyczny.
- 159 EBC wywnioskował z tego, że konieczne było cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej.
- 160 Cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej zostało zatem uznane za proporcjonalne ze względu na to, że środek ten był konieczny w świetle trudności w finansowaniu, wagi uchybień oraz braku rentowności tej skarżącej, wynikających z faktu, że jej jedyny akcjonariusz nie spełniał już wymogu dobrej reputacji, mając na uwadze sposób postrzegania owej dobrej reputacji przez opinię publiczną, aby osiągnąć cel przywrócenia stanu zgodności z prawem, zapewnienia należytego zarządzania ową skarżącą, ograniczenia ryzyka dla jej deponentów i wierzycieli, jak również ograniczenia ryzyka dla rynku finansowego w ramach Unii i na Malcie.
- 161 Ponadto cel, któremu służy cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej, uznano za cel, którego nie można osiągnąć za pomocą innych środków nadzoru lub jej sprzedaży podmiotom trzecim z powodu naruszenia renomy, braku wartości, a także trudności w finansowaniu oraz płynności finansowej owej skarżącej.
- 162 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału zasada proporcjonalności wymaga, aby akty prawne instytucji Unii były odpowiednie do realizacji zgodnych z prawem celów zamierzonych przez dane uregulowanie i nie wykraczały poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów (zob. wyrok z dnia 16 czerwca 2015 r., Gauweiler i in., C-62/14, EU:C:2015:400, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 163 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o cel, do którego osiągnięcia dąży cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej, wystarczy zauważyć, że zaskarżona decyzja realizuje w szczególności zgodny z prawem cel przewidziany w rozpatrywanych przepisach, polegający na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania instytucjami kredytowymi oraz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 164 Ponieważ cel ten nie stanowi jedyne realizowanego celu, argument skarżących dotyczący podnoszonego abstrakcyjnego charakteru celu przywrócenia stanu zgodności z prawem nie może podważyć zgodności z prawem zaskarżonej decyzji.
- 165 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o możliwość zagwarantowania przez zaskarżoną decyzję realizacji celów polegających na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania instytucjami kredytowymi oraz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, wystarczy stwierdzić, że cofnięcie zezwolenia instytucji kredytowej w zakresie, w jakim uniemożliwia tej instytucji dalsze prowadzenie jej działalności, może przyczynić się do realizacji celu polegającego na uniknięciu sytuacji, w której zarządzanie tą instytucją kredytową nie będzie ani należyte, ani ostrożne, a także na uniknięciu sytuacji, w której jej działalność stanowiłaby zagrożenie dla bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 166 W trzeciej kolejności należy zatem zbadać, czy zaskarżona decyzja przekroczyła granice tego, co jest konieczne do realizacji tych celów.
- 167 W tym względzie skarżące podnoszą, że zamierzone cele można było osiągnąć w sposób bardziej proporcjonalny, po pierwsze, poprzez sprzedaż pierwszej skarżącej podmiotowi trzeciemu, a po drugie, poprzez publiczne oświadczenia EBC mające zasadniczo na celu zminimalizowanie skutków postawienia jej akcjonariusza w stan oskarżenia.
- 168 Co się tyczy, po pierwsze, sprzedaży pierwszej skarżącej podmiotowi trzeciemu, EBC uznał, że w świetle wniosków o wycofanie depozytów, zakończenia odnośnych stosunków bankowych, które zmusiły ją do przeniesienia posiadanych wspólnie środków finansowych na rzecz Bank Centrali ta' Malta (banku centralnego Malty), bardzo prawdopodobnego braku wartości franczyzy i braku rentowności, pomniejszenia kapitału i płynności finansowej oraz rozwiązania umów z głównymi kredytobiorcami wspomnianej skarżącej, jej sprzedaż podmiotowi trzeciemu nie miała realnych szans na powodzenie.
- 169 Tymczasem skarżące nie kwestionują istnienia wniosków o wycofanie depozytów w pierwszej skarżącej, lecz jedynie ich zakres. Nie kwestionują one również zakończenia odnośnych stosunków bankowych, przeniesienia środków finansowych pierwszej skarżącej na rzecz Bank Centrali ta' Malta (banku centralnego Malty) oraz odejścia głównych kredytobiorców, którzy stanowili jej główne źródło finansowania.
- 170 Skarżące ograniczają się do stwierdzenia, że liczba wniosków o wycofanie depozytów była nadzwyczaj ograniczona, że wartość franczyzy pierwszej skarżącej była określona na podstawie niezależnych oszacowań oraz że skarżąca ta była rentowna i osiągała dobre wyniki.
- 171 Skarżące nie mogą jednak skutecznie podnosić, że pierwsza skarżąca była rentowna, że wartość jej franczyzy była zachowana oraz że osiągała dobre wyniki, przyznając jednocześnie, że utraciła głównych kredytobiorców, a co za tym idzie – główne źródło finansowania, oraz że stanęła

w obliczu wniosków o wycofanie depozytów i zakończenia odnośnych stosunków bankowych, które doprowadziły do przeniesienia jej środków finansowych na rzecz Bank Centrali ta' Malta (banku centralnego Malty).

- 172 Co się tyczy, po drugie, możliwości złożenia przez EBC publicznych oświadczeń zasadniczo w celu zminimalizowania skutków omawianego aktu oskarżenia dla pierwszej skarżącej, należy zauważyć, że z uwagi na naruszenie renomy akcjonariusza tej skarżącej, w konsekwencji zaś dobrej reputacji owej skarżącej, a także na znaczne trudności finansowe, które pojawiły się w następstwie postawienia tego akcjonariusza w stan oskarżenia i przed wydaniem zaskarżonej decyzji, takie oświadczenia nie mogły stanowić alternatywnego środka mogącego realizować cele polegające na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania tą skarżącą oraz bezpieczeństwa systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 173 W konsekwencji nie można skutecznie zarzucać EBC, że nie rozważył zastosowania tych alternatywnych środków.
- 174 W świetle powyższego nie można uznać, że zaskarżona decyzja wykracza poza to, co było konieczne do realizacji zamierzonych celów.
- 175 W czwartej kolejności skarżące podnoszą szereg argumentów dotyczących naruszenia prawa, naruszenia obowiązku uzasadnienia i błędu w ocenie.
- 176 Przede wszystkim utrzymują one, że w zaskarżonej decyzji nie zbadano kwestii, czy cofnięcie zezwolenia jest proporcjonalne w sytuacji, gdy okazało się, że pośredni akcjonariusz banku nie spełniał już jakoby wymogu odpowiedniości, ponieważ został postawiony w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych.
- 177 Tymczasem wystarczy stwierdzić, że wyjaśnienia zawarte w zaskarżonej decyzji (zob. pkt 152–160 powyżej) przedstawiały w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie EBC oraz pozwalały skarżącym na zapoznanie się z uzasadnieniem cofnięcia zezwolenia pierwszej skarżącej, a Sądowi przeprowadzenie kontroli (zob. pkt 161–171 powyżej).
- 178 Następnie skarżące twierdzą, że przywołane okoliczności dotyczące sytuacji finansowej pierwszej skarżącej są pozbawione podstaw i dowodów w odniesieniu do powołanej podstawy, to jest braku spełnienia przez jej głównego akcjonariusza wymogu odpowiedniości.
- 179 Argument ten stanowi w istocie powtórzenie argumentu skarżących, zgodnie z którym EBC nie sprawdził lub nie udowodnił, że akt oskarżenia wydany wobec akcjonariusza pierwszej skarżącej miał wpływ na dobrą reputację tego akcjonariusza oraz renomę owej skarżącej, tak aby móc uzasadnić cofnięcie udzielonego jej zezwolenia.
- 180 Jednakże, jak wynika z analizy zarzutu drugiego oraz pkt 160, 161 i 172 powyżej, biorąc pod uwagę uwzględnienie negatywnych skutków, jakie poniosła pierwsza skarżąca, nie można skutecznie zarzucać EBC, że nie wykazał związku między rozpatrywanym oskarżeniem a trudnościami finansowymi tej skarżącej wskazanymi w zaskarżonej decyzji, wynikającymi z niespełnienia przez odnośnego akcjonariusza kryterium dobrej reputacji oraz sposobu postrzegania owej dobrej reputacji przez opinię publiczną.

- 181 Ponadto skarżące utrzymują, że zaskarżona decyzja nie uwzględnia w wystarczającym stopniu niewielkiego wpływu odnośnego akcjonariusza na zarządzanie pierwszą skarżącą i ryzyka, jakie stanowi on dla tego zarządzania.
- 182 Niemniej jednak, jak wynika z pkt 124–126 powyżej, nie można skutecznie zarzucać EBC, że nie uwzględnił braku wpływu A. Sadra na zarządzanie wspomnianą skarżącą, wynikającego z zawieszenia przez MFSA jego prawa głosu ze względu na tymczasowy charakter tego środka.
- 183 W świetle konkretnych negatywnych skutków, jakie poniosła już pierwsza skarżąca, argument ten nie pozwala bowiem wykazać, że cofnięcia zezwolenia nie można było uznać za niezbędne z tego tylko powodu, iż akcjonariusz tej skarżącej miał niewielki wpływ na zarządzanie nią z uwagi na pozbawienie przysługującego mu prawa głosu przed wydaniem zaskarżonej decyzji.
- 184 Wreszcie, co się tyczy argumentu skarżących, zgodnie z którym EBC przeczy sobie, ponieważ w sprawie dotyczącej prezesa banku centralnego Łotwy, która doprowadziła do wydania wyroku z dnia 26 lutego 2019 r., Rimšēvičs i EBC/Łotwa (C-202/18 i C-238/18, EU:C:2019:139), podniósł on przed Trybunałem, w przeciwieństwie do tego, co uczynił w zaskarżonej decyzji, że formalny akt oskarżenia dotyczący korupcji nie uzasadnia usunięcia oskarżonego z urzędu, i domagał się przedstawienia konkretnych dowodów, wystarczy zauważyć, iż omawiana sprawa miała inny przedmiot niż niniejsza sprawa i nie dotyczyła oceny spełnienia przez akcjonariusza instytucji kredytowej wymogów dobrej reputacji oraz odpowiedniości ani jej konsekwencji dla takiej instytucji.
- 185 W konsekwencji zarzut piąty należy oddalić.

6. W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego naruszenia zasady nemo auditur

- 186 Zdaniem skarżących w istocie trudności pierwszej skarżącej wynikały w decydujący sposób z działań podjętych przez MFSA, w szczególności z jej niewłaściwej reakcji na postawienie A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych, a także z braku podjęcia działań przez EBC. Uważają one, że problemy dotyczące renomy wspomnianej skarżącej wynikały głównie z publicznych oświadczeń i przecieków pochodzących od MFSA i EBC. EBC nie powinien zatem mieć możliwości powołania się w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji na konsekwencje swojego własnego karalnego zachowania z tego względu, że nie wypełnił prawidłowo swoich zadań.
- 187 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 188 W tym względzie, jak wynika z pkt 53 powyżej, EBC nie jest zobowiązany do sprawowania bezpośredniego nadzoru nad instytucją kredytową, a w konsekwencji nie można mu skutecznie zarzucić braku podjęcia działań. Nie można zatem uznać, że nie wypełnił prawidłowo swoich zadań w tym zakresie.
- 189 W związku z tym okoliczność, że EBC nie podjął decyzji o tym, iż sam będzie sprawował bezpośredni nadzór nad pierwszą skarżącą, nie może powodować niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji.
- 190 Ponadto należy przypomnieć, że jak wynika z pkt 45–53 powyżej, okoliczność, iż akty MFSA, które nie zostały wydane w ramach postępowania, które doprowadziło do wydania zaskarżonej decyzji, są niezgodne z prawem, nie może powodować niezgodności tej decyzji z prawem, ponieważ nie stanowią one aktów przygotowawczych do tej decyzji.

191 Wreszcie, w odniesieniu do twierdzenia skarżących, zgodnie z którym problemy związane z naruszeniem renomy pierwszej skarżącej wynikają głównie z publicznych oświadczeń i przecieków pochodzących od MFSA i EBC, wystarczy stwierdzić, że skarżące nie wskazują na żadne oświadczenia lub przecieki na poparcie tych twierdzeń, wobec czego istnienie owych podnoszonych okoliczności faktycznych i konsekwencji, jakie skarżące próbują z nich wyciągnąć, nie zostało wykazane.

192 Argumenty dotyczące naruszenia zasady nemo auditur należy zatem oddalić.

193 W konsekwencji zarzut szósty należy oddalić.

7. W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego naruszenia prawa do domniemania niewinności

194 Zdaniem skarżących poprzez oparcie się na odnośnym akcie oskarżenia bez zbadania okoliczności faktycznych leżących u podstawy tego aktu oraz dokonanie jego nieprawidłowej interpretacji EBC naruszył prawo do domniemania niewinności pierwszej skarżącej.

195 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.

196 W tym względzie należy przypomnieć, że zasada domniemania niewinności ustanowiona w art. 6 ust. 2 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., oraz w art. 48 ust. 1 karty praw podstawowych stanowi prawo podstawowe, które przyznaje jednostkom uprawnienia podlegające ochronie sądów Unii (zob. wyrok z dnia 2 września 2009 r. El Morabit/Rada, T-37/07 i T-323/07, niepublikowany, EU:T:2009:296, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).

197 Zasada domniemania niewinności wymaga, aby każdego oskarżonego o popełnienie czynu zagrożonego karą uważać za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą. Nie stoi ona na przeszkodzie przyjęciu środków, których celem nie jest wszczęcie postępowania karnego przeciwko danej osobie (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 13 września 2013 r., Anbouba/Rada, T-592/11, niepublikowany, EU:T:2013:427, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

198 Zasada domniemania niewinności nie stoi zatem na przeszkodzie przyjęciu środków, które nie stanowią sankcji i nie wiążą się z żadnym oskarżeniem o charakterze karnym (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 14 stycznia 2015 r., Gossio/Rada, T-406/13, niepublikowany, EU:T:2015:7, pkt 97), ani przyjęciu środków, które nie stanowią stwierdzenia, że faktycznie doszło do popełnienia naruszenia prawa (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 18 maja 2017 r., Makhoul/Rada, T-410/16, niepublikowany, EU:T:2017:349, pkt 125 i przytoczone tam orzecznictwo).

199 Należy zatem zbadać, czy w świetle tych zasad argumenty skarżących pozwalają uznać, że domniemanie niewinności pierwszej skarżącej zostało naruszone.

200 Po pierwsze, brak ponownego zbadania okoliczności faktycznych dotyczących omawianego aktu oskarżenia nie pozwala uznać, że domniemanie niewinności pierwszej skarżącej zostało naruszone.

201 EBC wskazał bowiem jasno w zaskarżonej decyzji, że odnośny akt oskarżenia zawierał twierdzenia wymagające udowodnienia.

- 202 Nie można zatem uznać, że zaskarżona decyzja wiązała się z oskarżeniem o charakterze karnym lub stanowiła stwierdzenie, że faktycznie doszło do popełnienia naruszenia prawa w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 197 i 198 powyżej.
- 203 W tych okolicznościach fakt, że EBC nie zbadał ponownie okoliczności faktycznych przywołanych w odnośnym akcie oskarżenia, nie może wykazać naruszenia zasady domniemania niewinności.
- 204 W tym względzie należy podkreślić, że nadzór ostrożnościowy, który ma na celu zapewnienie należytego zarządzania instytucjami kredytowymi oraz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, realizuje cele odmienne od celów postępowania karnego, które polegają na ukaraniu czynów zabronionych prawem.
- 205 Tym samym najważniejszą okolicznością, którą należy uwzględnić, nie jest zasadność postępowania karnego, o którym mowa w odnośnym akcie oskarżenia, co do którego EBC nie zajął stanowiska, lecz konsekwencje tego postępowania dla dobrej reputacji pierwszej skarżącej i jej jedyne go akcjonariusza, a także dla dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 206 Po drugie, co się tyczy argumentu skarżących, zgodnie z którym EBC nie udowodnił, że rzeczywiście doszło do zarzucanych naruszeń wymogów ostrożnościowych, należy stwierdzić, iż pokrywa się on z argumentem dotyczącym zarzucanych błędów w ocenie, przywołanym na poparcie zarzutów drugiego i czwartego.
- 207 Argument ten należy zatem oddalić z tych samych powodów, które zostały wskazane w pkt 62–134 powyżej.
- 208 W konsekwencji zarzut siódmy należy oddalić.

8. W przedmiocie zarzutu ósmego, dotyczącego naruszenia zasady równego traktowania

- 209 Skarżące powołują się na dyskryminację wynikającą z faktu, że żaden inny bank, którego właścicielem jest obywatel Malty i którego akcjonariusze lub członkowie zarządu zostali formalnie postawieni w stan oskarżenia, nie został potraktowany w taki sam sposób i że zaskarżona decyzja nie zawiera w tym względzie żadnej analizy porównawczej.
- 210 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 211 Należy przypomnieć, że zasada równego traktowania lub niedyskryminacji wymaga, by porównywalne sytuacje nie były traktowane w odmienny sposób oraz by odmiennie sytuacje nie były traktowane w taki sam sposób, chyba że jest to obiektywnie uzasadnione (wyrok z dnia 15 kwietnia 2010 r., Gualtieri/Komisja, C-485/08 P, EU:C:2010:188, pkt 70).
- 212 W tym względzie skarżące ograniczają się do twierdzenia, że wielu akcjonariuszy, a nawet członków zarządu, licznych banków zostało formalnie postawionych przez władze w stan oskarżenia, przy czym nie miało to wpływu na ich sytuację – nie przedstawiając jednak żadnego dowodu na poparcie takiego twierdzenia. Wystarczy zatem stwierdzić, że skarżące te nie wykazały, iż inny bank będący własnością obywatela Malty, którego akcjonariusze lub członkowie zarządu zostali formalnie oskarżeni o popełnienie przestępstw finansowych, został potraktowany w odmienny sposób.

- 213 Ponadto z zasady równego traktowania nie wynika, że EBC jest zobowiązany w celu uzasadnienia przestrzegania tej zasady zawrzeć w uzasadnieniu każdej ze swych decyzji o charakterze ostrożnościowym analizę porównawczą wskazującą w stosownych przypadkach na inne instytucje znajdujące się w podobnej sytuacji i środki, jakie postanowił przyjąć w stosunku do nich.
- 214 Argument oparty na braku analizy porównawczej w zaskarżonej decyzji należy zatem również oddalić.
- 215 W konsekwencji zarzut ósmy należy oddalić.

9. W przedmiocie zarzutu dziewiątego, dotyczącego naruszenia art. 19 i motywu 75 rozporządzenia nr 1024/2013 oraz nadużycia władzy

- 216 Zdaniem skarżących chronologia wydania decyzji MFSA i EBC, krytyka i fałszywe twierdzenia sformułowane przez partię opozycji i niektóre media, ale także przez MFSA i EUNB, oraz podejrzane okoliczności powołania właściwej osoby, jak również okoliczności całej sprawy i brak sensownego uzasadnienia zaskarżonej decyzji, dają powody, by sądzić, że MFSA nie zbadała we właściwy sposób postawienia A. Sadra w stan oskarżenia.
- 217 Skarżące wywnioskowały z tego, że rzeczywistymi powodami leżącymi u podstaw środków przyjętych przez MFSA, a w konsekwencji zaskarżonej decyzji, były chęć bycia uznawanym za skuteczny organ regulacyjny oraz zamiar powierzenia firmie doradczej, z którą wyznaczona właściwa osoba miała powiązania, dochodowej działalności, co stanowi naruszenie przez EBC ciężącego na nim obowiązku niezależności oraz nadużycie władzy.
- 218 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 219 W tym względzie należy zauważyć, że zgodnie z art. 19 rozporządzenia nr 1024/2013, wykonując zadania powierzone na mocy tego rozporządzenia, EBC i właściwe organy krajowe działające w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego działają w sposób niezależny. Motyw 75 wspomnianego rozporządzenia stanowi, że w celu skutecznego wykonywania swoich zadań nadzorczych EBC powinien wykonywać powierzone mu zadania nadzorcze w pełnej niezależności, w szczególności w sposób wolny od nadmiernych nacisków politycznych i ingerencji sektora, które mogłyby wpłynąć na jego niezależność operacyjną.
- 220 Należy również przypomnieć, że dany akt jest obarczony wadą nadużycia władzy, jeżeli z obiektywnych, właściwych dla danej sprawy i spójnych przesłanek wynika, że został on przyjęty wyłącznie lub w znacznej mierze w celu innym niż wskazany albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla okoliczności danej sprawy (wyrok z dnia 10 marca 2005 r., Hiszpania/Rada, C-342/03, EU:C:2005:151, pkt 64).
- 221 Należy zatem zbadać, czy argumenty skarżących pozwalają uznać, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 19 i motywu 75 rozporządzenia nr 1024/2013 i czy zawierają one obiektywne, istotne z punktu widzenia danej sprawy i spójne przesłanki wskazujące na to, iż decyzja ta została wydana w celu innym niż wskazany albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla okoliczności danej sprawy.

- 222 Na wstępie należy stwierdzić, że argumenty skarżących dotyczą wyłącznie realizacji przez MFSA celów innych niż cele realizowane przez rozpatrywane przepisy oraz zarzucanego braku niezależności tego organu krajowego oraz że twierdzą one, iż takie elementy mogą powodować niezgodność z prawem zaskarżonej decyzji.
- 223 Jednakże nawet przy założeniu, że MFSA uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi niezależności i realizowała inne niż wskazane cele, nie można z tego wnioskować, iż zaskarżona decyzja jest dotknięta tego rodzaju wadami.
- 224 Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1024/2013 EBC jest bowiem jedynym organem właściwym do wydawania i cofania zezwoleń dla instytucji kredytowych.
- 225 Decyzje EBC są zatem wydawane na podstawie oceny niezależnej od oceny MFSA z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności, w tym elementów zawartych w decyzji zaproponowanej przez MFSA.
- 226 Ponieważ wynika z tego, że EBC nie jest zobowiązany do kierowania się decyzją zaproponowaną przez MFSA, uchybienia zarzucane MFSA nie mogą świadczyć o braku niezależności ze strony EBC, a tym samym stanowić naruszenia art. 19 i motywu 75 rozporządzenia nr 1024/2013.
- 227 Ponadto należy stwierdzić, że skarżące nie przedstawiły żadnego dowodu, który mógłby wykazać na podstawie obiektywnych, właściwych dla danej sprawy i spójnych przesłanek, iż zaskarżona decyzja została wydana przez EBC wyłącznie lub w znacznej mierze w celu innym niż wskazany albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla okoliczności danej sprawy.
- 228 Ponadto, jak wynika z analizy zarzutu drugiego, zaskarżona decyzja została wydana przez EBC w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego.
- 229 Skarżące nie wykazały zatem, że zaskarżona decyzja realizowała cele inne niż cele realizowane przez właściwe przepisy.
- 230 W konsekwencji zarzut dziewiąty należy oddalić.

10. W przedmiocie zarzutu dziesiątego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym

- 231 Przede wszystkim skarżące twierdzą, że przysługujące pierwszej skarżącej prawo do obrony i prawo do bycia wysłuchaną zostały naruszone, ponieważ została ona pozbawiona reprezentacji prawnej i skutecznej reprezentacji ze względu na powołanie właściwej osoby, którą uznano w toku postępowania administracyjnego za jedynego przedstawiciela skarżącej.
- 232 Skarżące wywodzą stąd, że przysługujące pierwszej skarżącej prawo do bycia wysłuchaną nie zostało poszanowane, ponieważ zostało ono przyznane właściwej osobie, podczas gdy powinno ono zostać przyznane członkom zarządu tej skarżącej.

- 233 Ponadto członkowie zarządu pierwszej skarżącej nie mieli dostępu do posiadanych przez nią dokumentów i systemów informatycznych ani do jej zasobów finansowych, co uniemożliwiło jej udowodnienie wysuniętych przez nią twierdzeń w odniesieniu do jej wartości i poszanowania określonych przepisami wymogów. Skarżąca ta nie mogła też i nadal nie może pokryć kosztów swojej reprezentacji prawnej.
- 234 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 235 W tym względzie w pierwszej kolejności należy zauważyć, że prawo do obrony, w tym prawo do bycia wysłuchanym, należy do praw podstawowych, które stanowią integralną część porządku prawnego Unii i są zapisane w karcie praw podstawowych (zob. podobnie wyroki: z dnia 23 września 2015 r., Cerafogli/EBC, T-114/13 P, EU:T:2015:678, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 5 października 2016 r., ECDC/CJ, T-395/15 P, niepublikowany, EU:T:2016:598, pkt 53).
- 236 Prawo do bycia wysłuchanym jest chronione nie tylko przez art. 47 i 48 karty praw podstawowych, które gwarantują przestrzeganie prawa do obrony oraz prawa do rzetelnego procesu we wszystkich postępowaniach sądowych, ale również w art. 41 tej karty, który zapewnia prawo do dobrej administracji.
- 237 Artykuł 41 ust. 2 karty praw podstawowych przewiduje zatem, że prawo do dobrej administracji obejmuje w szczególności prawo każdego do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte indywidualne środki mogące negatywnie wpłynąć na jego sytuację (zob. podobnie wyrok z dnia 5 października 2016 r., ECDC/CJ, T-395/15 P, niepublikowany, EU:T:2016:598, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 238 Poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby każda osoba, wobec której może zostać wydana niekorzystna decyzja, miała możliwość przedstawienia w skuteczny sposób swojego stanowiska w przedmiocie zarzucanych jej okoliczności uzasadniających wydanie spornej decyzji (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 66; z dnia 12 grudnia 2006 r., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Rada, T-228/02, EU:T:2006:384, pkt 91; z dnia 19 stycznia 2016 r., Mitsubishi Electric/Komisja, T-409/12, EU:T:2016:17, pkt 38).
- 239 W tym względzie należy wziąć pod uwagę okoliczność, czego zresztą skarżące nie kwestionują, że pierwsza skarżąca otrzymała pismo EBC z dnia 31 sierpnia 2018 r., w którym wezwał on ją do przedstawienia uwag w przedmiocie projektu decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia, jak również jego pismo z dnia 13 września 2018 r., w którym udzielił jej dostępu do akt postępowania administracyjnego, na które to odpowiedziała, ograniczając się do stwierdzenia, że potwierdza swój sprzeciw wobec planowanej decyzji.
- 240 Należy również uwzględnić fakt, że pierwsza skarżąca dysponowała terminem trzech tygodni na przedstawienie uwag w przedmiocie projektu decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia.
- 241 W tych okolicznościach należy uznać, że pierwsza skarżąca miała możliwość przedstawienia w skuteczny sposób swojego stanowiska w przedmiocie okoliczności uwzględnionych na jej niekorzyść, uzasadniających wydanie zaskarżonej decyzji.

- 242 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o argumenty skarżących, zgodnie z którymi prawo do obrony pierwszej skarżącej zostało naruszone, ponieważ członkowie jej zarządu nie mieli możliwości wypłacenia wynagrodzenia jej pełnomocnikowi oraz nie mieli dostępu do jej zasobów finansowych i informacji, należy stwierdzić, że okoliczności te wynikają wyłącznie z wyznaczenia właściwej osoby, uznanej w toku postępowania administracyjnego za jedynego przedstawiciela tej skarżącej, co zgodnie z prawem maltańskim należy do wyłącznej kompetencji MFSA.
- 243 Jak wynika zaś z pkt 45 i 46 powyżej, taka decyzja krajowa w sprawie wyznaczenia właściwej osoby nie stanowi wydanego przez właściwy organ krajowy aktu powodującego wszczęcie postępowania, aktu przygotowawczego lub niewiążącej propozycji zaskarżonej decyzji, a zatem nie może ona w żadnym wypadku powodować jej niezgodności z prawem (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., Berlusconi i Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, pkt 44).
- 244 W żadnym wypadku, jeśli chodzi o decyzję przewidzianą przez prawo maltańskie i należącą do kompetencji MFSA, EBC nie może ponosić odpowiedzialności za skutki takiej decyzji.
- 245 Obowiązek przestrzegania przysługującego adresatom jego decyzji prawa do bycia wysłuchanym nie oznacza bowiem, że dana instytucja była zobowiązana zapewnić, aby mieli oni możliwość, na podstawie przepisów prawa krajowego, wypłacenia wynagrodzenia adwokatowi lub radcy prawnemu, oraz aby mieli dostęp do jej zasobów finansowych.
- 246 Gdyby było inaczej, oznaczałoby to, że decyzje instytucji Unii mogłyby być niezgodne z prawem z powodów związanych ze stosowaniem przepisów prawa krajowego, które nie należą do zakresu ich kompetencji i w odniesieniu do których nie mają one żadnej kontroli.
- 247 Nie można również skutecznie zarzucać EBC, że nie uniemożliwił on MFSA, na podstawie przysługującego mu ogólnego uprawnienia do wydawania instrukcji właściwym organom krajowym w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego, wydania decyzji w sprawie powołania właściwej osoby, mającej na celu zapewnienie przestrzegania zasad ostrożnościowych, wyłącznie w celu umożliwienia członkom zarządu pierwszej skarżącej dysponowania jej środkami finansowymi w celu wypłaty wynagrodzenia ich pełnomocnikowi oraz uzyskania dostępu do dokumentów i informacji, tak aby mogli oni skorzystać z przysługującego im prawa do bycia wysłuchanym.
- 248 Po pierwsze bowiem, poza obowiązkiem zebrania uwag adresatów jego decyzji na EBC nie ciąży żaden obowiązek w tym względzie, a po drugie, gdyby tak było, realizacja celów krajowych i unijnych zasad nadzoru ostrożnościowego byłaby zagrożona.
- 249 W konsekwencji okoliczności przedstawione przez skarżące, nawet przy założeniu, że zostały one wykazane, nie mogą spowodować niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji.
- 250 W takich okolicznościach do stron skarżących należy zakwestionowanie zgodności z prawem wyznaczenia właściwej osoby na szczeblu krajowym oraz w stosownym przypadku decyzji tej osoby odmawiającej uwzględnienia ich wniosków o przyznanie im środków finansowych na wypłatę wynagrodzenia ich pełnomocnikom lub ich wniosków o dostęp do zasobów finansowych lub informacji, w razie potrzeby poprzez złożenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w celu zwrócenia się do Trybunału o dokonanie oceny, czy prawo Unii, a w szczególności prawo do skutecznej ochrony sądowej, stoi na przeszkodzie takim decyzjom lub powołaniu właściwej osoby.

- 251 Pierwsza skarżąca mogła również, z zastrzeżeniem spełnienia wymaganych warunków, zwrócić się do EBC o dostęp do dokumentów lub informacji, jak również wystąpić do Sądu o przyznanie pomocy prawnej lub o zastosowanie środka organizacji postępowania w celu uzyskania użytecznych dokumentów.
- 252 W tym względzie należy również zauważyć, że pomimo wielu wniosków o odroczenie terminów lub rozpraw oraz wniosków o zawieszenie w ramach niniejszego postępowania skarżące nie przedstawiły Sądowi dowodów wskazujących na to, iż w trakcie niniejszego postępowania pierwsza skarżąca podjęła działania przed MFSA lub sądami maltańskimi w celu umożliwienia jej pełnomocnikowi uzyskania dostępu do zasobów finansowych lub dokumentów.
- 253 W konsekwencji zarzut dziesiąty należy oddalić.

11. W przedmiocie zarzutu jedenastego, dotyczącego naruszenia obowiązku uzasadnienia

- 254 Zdaniem skarżących zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem obowiązku uzasadnienia ze względu na powierzchowny i niejednoznaczny charakter zawartego w niej rozumowania, w związku z czym nie było możliwe ustalenie, czy decyzja ta była uzasadniona, ani też dokonanie oceny wagi zarzucanego karalnego zachowania leżącego u podstaw postawienia A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych oraz zbadanie, czy zachowanie to było karalne z punktu widzenia prawa Unii.
- 255 EBC i Komisja kwestionują te argumenty.
- 256 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem obowiązek uzasadnienia niekorzystnego aktu, ściśle związany z zasadą poszanowania prawa do obrony, ma za zadanie, po pierwsze, zapewnić zainteresowanemu wskazówki wystarczające do ustalenia, czy akt jest zasadny lub ewentualnie czy nie zawiera wady pozwalającej na zakwestionowanie jego ważności przed sądem Unii, a po drugie, zapewnić sądowi Unii możliwość kontroli zgodności z prawem tego aktu (wyroki: z dnia 28 czerwca 2005 r., Dansk Rørindustri i in./Komisja, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 462; z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja, C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 148; z dnia 6 września 2013 r., Iran Insurance/Rada, T-12/11, niepublikowany, EU:T:2013:401, pkt 70).
- 257 Uzasadnienie wymagane przez art. 296 TFUE musi przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy przyjętego środka, a właściwemu sądowi dokonać jego kontroli (zob. wyrok z dnia 15 listopada 2012 r., Al-Aqsa/Rada i Niderlandy/Al-Aqsa, C-539/10 P i C-550/10 P, EU:C:2012:711, pkt 138 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 258 Jednakże o ile wymagane zgodnie z art. 296 akapit drugi TFUE uzasadnienie aktu prawnego Unii winno ukazywać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie autora, który wydał dany akt, tak aby umożliwić zainteresowanym poznanie podstaw przyjętego środka, a Trybunałowi dokonanie jego kontroli, o tyle nie jest wymagane, by owo uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności prawne lub faktyczne (wyroki: z dnia 19 listopada 2013 r., Komisja/Rada, C-63/12, EU:C:2013:752, pkt 98; z dnia 16 czerwca 2015 r., Gauweiler i in., C-62/14, EU:C:2015:400, pkt 70).

- 259 W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja przedstawia w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie EBC, w związku z czym jej uzasadnienie pozwala pierwszej skarżącej na zapoznanie się z uzasadnieniem zastosowanego środka, a właściwemu sądowi na dokonanie jej kontroli.
- 260 Z zaskarżonej decyzji wynika bowiem jasno, że została ona uzasadniona postawieniem A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych w związku z zarzutem popełnienia przestępstw o charakterze finansowym oraz negatywnym wpływem tego oskarżenia na jego renomę i sytuację finansową pierwszej skarżącej, co podważało cel polegający na zapewnieniu należytego i ostrożnego zarządzania tą instytucją kredytową.
- 261 Wydaje się również jasne, że cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej uznano za proporcjonalne ze względu na to, iż środek ten był konieczny w świetle trudności w finansowaniu, wagi uchybień i braku rentowności tej skarżącej, wynikających z postawienia jej akcjonariusza w stan oskarżenia i naruszenia jego renomy, by zapewni realizację celu przywrócenia stanu zgodności z prawem, by zapewnić należyte zarządzanie ową skarżącą, by zapewnić ograniczenie ryzyka dla jej deponentów i wierzycieli, jak również ryzyka dla maltańskiego i europejskiego rynku bankowego.
- 262 Ponadto uznano, że celu, któremu służy cofnięcie zezwolenia pierwszej skarżącej, nie można osiągnąć za pomocą innych środków nadzoru lub sprzedaży tej skarżącej podmiotom trzecim z powodu naruszenia jej renomy, braku wartości, a także trudności w finansowaniu oraz płynności finansowej.
- 263 W tych okolicznościach argument skarżących, zgodnie z którym powierzchowny i niejednoznaczny charakter rozumowania zawartego w zaskarżonej decyzji nie pozwala na ustalenie, czy decyzja ta była uzasadniona, należy oddalić.
- 264 W drugiej kolejności skarżące utrzymują, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji nie pozwala na ocenę wagi zarzucanego karalnego zachowania leżącego u podstaw postawienia A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych ani na sprawdzenie, czy owo zachowanie było karalne.
- 265 Jednakże w zaskarżonej decyzji wyjaśniono, że odnośny akt oskarżenia dotyczy wskazanych przestępstw finansowych, co do których uznano, że mogą mogące wzbudzać poważne wątpliwości w zakresie jego uczciwości jako akcjonariusza pierwszej skarżącej.
- 266 Ponadto zaskarżona decyzja zawiera odniesienie do linków odsyłających do oficjalnych stron internetowych umożliwiających zapoznanie się z aktem oskarżenia wobec A. Sadra w Stanach Zjednoczonych oraz do opublikowanego przy tej okazji komunikatu prasowego.
- 267 Ponieważ zarzuty, które doprowadziły do postawienia A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych, zostały wskazane w zaskarżonej decyzji i odsyła ona do odnośnego aktu oskarżenia, wbrew temu, co twierdzą skarżące, nie można uznać, że uzasadnienie tej decyzji nie pozwala na ocenę wagi zarzucanego karalnego zachowania leżącego u podstaw wspomnianego oskarżenia.
- 268 Argumenty skarżących dotyczące niemożności dokonania oceny wagi zarzucanego karalnego zachowania leżącego u podstaw postawienia A. Sadra w stan oskarżenia w Stanach Zjednoczonych oraz zbadania, czy owo zachowanie było karalne, nie zasługują zatem na uwzględnienie.

269 W konsekwencji zarzut jedenasty należy oddalić.

IV. W przedmiocie wniosków skarżących o zawieszenie, o zastosowanie środków organizacji postępowania i środków dowodowych

270 W pierwszej kolejności pismem z dnia 25 lutego 2021 r. skarżące złożyły wniosek o zastosowanie środków organizacji postępowania i środków dowodowych, a także o przeprowadzenie opinii w celu wykazania, że w czasie postępowania przed Sądem postępowanie w przedmiocie zarzutów wobec A. Sadra zostało umorzone w Stanach Zjednoczonych.

271 EBC i Komisja przedstawiły swoje uwagi w przedmiocie tego wniosku.

272 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zgodność z prawem aktu Unii należy oceniać na podstawie stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania tego aktu (zob. wyrok z dnia 11 maja 2017 r., Szwecja/Komisja, C-562/14 P, EU:C:2017:356, pkt 63 i przytoczone tam orzecznictwo), w związku z czym czynności dokonane po wydaniu decyzji nie mogą wpłynąć na jej ważność (wyrok z dnia 17 października 2019 r., Alcogroup i Alcodis/Komisja, C-403/18 P, EU:C:2019:870, pkt 45, 46).

273 Ponieważ wycofanie zarzutów wobec A. Sadra nastąpiło po wydaniu zaskarżonej decyzji, okoliczność ta nie mogła, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 272 powyżej, wpłynąć na zgodność z prawem tej decyzji, w związku z czym nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku skarżących.

274 W drugiej kolejności pismem z dnia 21 maja 2021 r. skarżące złożyły wniosek o zastosowanie środków organizacji postępowania i środków dowodowych mających na celu umożliwienie im zajęcia stanowiska w przedmiocie opinii rzecznika generalnego G. Hogana w sprawie Bank Melli Iran (C-124/20, EU:C:2021:386) dotyczącej wykładni rozporządzenia nr 2271/96 w brzmieniu zmienionym ostatnio rozporządzeniem delegowanym 2018/1100.

275 EBC i Komisja przedstawiły swoje uwagi w przedmiocie tego wniosku.

276 W tym względzie należy przypomnieć, że z powodów przedstawionych w pkt 120 powyżej rozporządzenie nr 2271/96 pozostaje bez wpływu na niniejszą skargę.

277 EBC nie uznał bowiem ani nie wykonał decyzji o nałożeniu sankcji w rozumieniu rozporządzenia nr 2271/96, lecz dokonał oceny spełnienia przez odnośnego akcjonariusza kryterium dobrej reputacji, tak jak ją postrzega rynek, a zainteresowane podmioty zareagowały na postawienie tego akcjonariusza w stan oskarżenia, nie biorąc pod uwagę zasadności tego oskarżenia w świetle prawa odnośnego państwa trzeciego lub prawa Unii.

278 W konsekwencji nie należy uwzględnić wniosków skarżących.

279 W trzeciej kolejności w piśmie z dnia 21 lutego 2021 r. skarżące wniosły o zawieszenie postępowania w celu „umożliwienia EBC i MFSA zastosowania się do nowego orzecznictwa maltańskiego potwierdzającego, że dostęp do banku jest warunkiem wstępnym dla skutecznej reprezentacji”.

280 EBC i Komisja przedstawiły swoje uwagi w przedmiocie tego wniosku.

- 281 Tymczasem skoro, jak wskazano w pkt 245 i 246 powyżej, EBC nie jest zobowiązany do zastosowania się do orzecznictwa maltańskiego, a pierwsza skarżąca nie poinformowała o działaniach podjętych przed MFSA lub sądami maltańskimi, zawieszenia niniejszego postępowania nie można uznać za zgodne z zasadą należytego sprawowania wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 69 lit. d) regulaminu postępowania.
- 282 Wobec powyższego nie należy uwzględnić tego wniosku skarżących.
- 283 W świetle powyższych rozważań skargę należy zatem oddalić w całości.

V. W przedmiocie kosztów

- 284 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżące przegrały sprawę, należy – zgodnie z żądaniem EBC – obciążyć je kosztami postępowania.
- 285 Na podstawie art. 138 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie i instytucje, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Komisja pokrywa zatem własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (dziewiąta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.
- 2) **Pilatus Bank plc i Pilatus Holding Ltd. pokrywają oprócz własnych kosztów koszty poniesione przez Europejski Bank Centralny (EBC).**
- 3) **Komisja Europejska pokrywa własne koszty.**

Van der Woude

Costeira

Kancheva

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 2 lutego 2022 r.

Podpisy